

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Mehmet Mustafa AÇIKALIN
Komisyon Başkanı
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
ANKARA

İstanbul, 02 Nisan 2010
Ref: CBS/kt/10-509

Sayın AÇIKALIN,

Devlet yardımları rejimi, ekonomide rekabet koşullarını etkileyen, kamu ile özel işletmeler arasındaki rekabetin şartlarını saptayan bir mevzuat çerçevesi oluşturmaktadır. Avrupa Birliği'nde devlet yardımlarının denetimi, adil rekabet ortamının oluşturulmasının ana şartı olarak göze çarpmaktadır.

Türkiye, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ve Katılım Ortaklığı Belgesi'ndeki hükümler çerçevesinde devlet yardımlarına ilişkin AB müktesebatına uyum sağlamak ve Topluluk kriterlerine dayanan bir ulusal devlet yardımları izleme otoritesini oluşturmakla yükümlüdür. Ancak devlet yardımları ile ilgili mevzuat oluşturulması yükümlülüğü 2003 yılı itibarıyla Ulusal Programlar içerisinde yer alsa da bu konuda tam olarak gelişme kaydedilmemiş olması, her ilerleme raporunda eleştiri konusu olmaktadır. Bu çerçevede, devlet yardımları konusunda mevzuatın AB müktesebatına uyumlu hale getirilmesi amacıyla hazırlanan **"Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"** önemli bir adım oluşturmaktadır.

Tasarı'nın genel gerekçesinde Rekabet Faslı'nın açılış kriterine de atıf yapılarak "Devlet yardımlarıyla ilgili genel ilkelerin belirlenmesi ve uygulamanın denetlenmesine yönelik yasanın çıkarılarak uygulamaya konulması, Türkiye ile AB arasındaki ikili antlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerin uygulanmasını sağlayacak yetkiyle donanımlı, işlevsel anlamda bağımsız bir devlet yardımları biriminin kurulması, bu birimin devlet yardımlarına onay verecek ve uygun olmayan yardımları da geri alacak yetkiyle donatılması" ifadesine yer verilmektedir. Bu bağlamda, devlet yardımları alanında tam uyumun ve şeffaflığın sağlanabilmesi için AB kriterlerine uyumlu bir mevzuatın oluşturulması ve devlet yardımlarının kontrolünü sağlayacak ulusal bir devlet yardımları izleme otoritesinin kurulması gerektiği hususu vurgulanmaktadır.

TÜSİAD Şirket İşleri Komisyonu'na bağlı Rekabet Çalışma Grubu, Türkiye'de sanayi ve şirket kesiminin rekabet gücünü olumlu yönde etkileyecek rekabet politikasının oluşması ve rekabetçi piyasa yapısının sağlıklı işlenmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu doğrultuda, TÜSİAD Rekabet Çalışma Grubu "Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na ilişkin TÜSİAD Görüşünü hazırlamıştır.

"Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na ilişkin madde önerileri ve gerekçelerini içeren TÜSİAD Görüşünü ekli dokümanda bilgilerinize arz eder, saygılarımı sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Cansen BAŞARAN SYMES

TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve
Şirket İşleri Komisyonu Başkanı

Ek: "Devlet Yardımlarının İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"na ilişkin TÜSİAD Görüşü

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye
Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Pekin: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29 **Faks:** +90 (212) 249 13 50
Tel: +90 (312) 468 10 11 **Faks:** +90 (312) 428 86 76
Tel: +32 (2) 736 40 47 **Faks:** +32 (2) 736 3993
Tel: +1 (202) 776 77 70 **Faks:** +1 (202) 776 77 71
Tel: +49 (30) 288 786 300 **Faks:** +49 (30) 288 786 399
Tel: +33 (1) 44 43 55 35 **Faks:** +33 (1) 44 43 55 46
Tel: +86 (10) 6462 2066 **Faks:** +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU

REKABET ÇALIŞMA GRUBU

“DEVLET YARDIMLARININ İZLENMESİ VE DENETLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI”NA İLİŞKİN

TÜSİAD GÖRÜŞÜ

TS/ŞİB/10-17

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Türkiye

Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Türkiye

Brüksel: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium

Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France

Pekin : Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100016, P. R. China

Tel: +90 (212) 249 19 29

Tel: +90 (312) 468 10 11

Tel: +32 (2) 736 40 47

Tel: +1 (202) 776 77 70

Tel: +49 (30) 288 786 300

Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Tel: +86 (10) 6462 2066

Faks: +90 (212) 249 13 50

Faks: +90 (312) 428 86 76

Faks: +32 (2) 736 3993

Faks: +1 (202) 776 77 71

Faks: +49(30) 288 786 399

Faks: +33 (1) 44 43 55 46

Faks: +86 (10) 6462 2067

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

DEVLET YARDIMLARININ İZLENMESİ VE DENETLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI	TÜSİAD GÖRÜŞÜ
<p>Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; devlet yardımlarının Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak düzenlenmesini ve ilgili mercilere bildirimini sağlamak üzere ilke ve prensiplerin belirlenerek yardımların izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.</p> <p>(2) Bu Kanun hükümleri tarım, balıkçılık ve hizmet sektörlerindeki devlet yardımlarını kapsamaz.</p>	<p>Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; devlet yardımlarının ~~Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak~~ düzenlenmesini ve ilgili mercilere bildirimini sağlamak üzere ilke ve prensiplerin belirlenerek yardımların izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.</p> <p>(2) Bu Kanun hükümleri tarım, balıkçılık ve <u>hayvancılık hizmet</u> sektörlerindeki devlet yardımlarını kapsamaz.</p>

Gerekçe: AB Uyum süreci çerçevesinde çıkarılan çok sayıda Kanun bulunmasına rağmen bu kanunların hiçbirinde amaç ile ilgili olarak doğrudan AB’ye referans yapılmamaktadır. Dolayısıyla Kanunun 1. Maddesinde yer alan ve düzenlemenin amacı ile ilgili olarak “Avrupa Topluluklarına” referans yapan ifadenin çıkarılması yerinde olacaktır. Bu bağlamda, Kanunun 5. Maddesi de paralel şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca, 2003 Maastricht Antlaşması’nda Avrupa Toplulukları kavramı Avrupa Birliği kavramı ile değiştirildiği de unutulmamalıdır.

Devlet yardımlarının denetiminin yalnızca sanayi sektörüne yönelik olarak yapılmasının öngörüldüğü, başta ekonominin % 60’ını teşkil eden hizmetler sektörünün bu rejimin kapsamı dışında tutulduğu görülmektedir. Bu ayrım yapaydır ve AB’nin hiçbir ülkesinde böyle bir ayrım yoktur. Yasa tasarısı meseleye Gümrük Birliği açısından bakmakta ve bu nedenle yasanın kapsamını sanayi sektörü ile sınırlı tutmaktadır. Ancak yasa koyucu, bu nitelikteki bir yasanın genelde Türk ekonomisi için yararlı olup olmadığını değerlendirmek durumundadır. Eğer bu değerlendirme böylesine bir rejimin Türk ekonomisi için yararlı olduğu noktasında tecelli ederse, Yasa kapsamına sanayi sektörünün yanı sıra hizmetler sektörü de alınmalıdır. Bir örnek vermek gerekirse, her ne kadar 4054 sayılı Rekabet Kanunu da AB’ye uyum adına çıkarılmış olsa da, söz konusu Kanunda böyle bir ayrıma gidilmemiştir. Bir başka deyişle Rekabet Yasası, gerek sınai gerek hizmetler sektöründe ayrım gözetilmeden uygulanmaktadır. İşbu Yasa ile yapılan sektörel ayrımı pratikte uygulayabilmek de son derece zordur. Zira günümüz ekonomisinde birçok ekonomik faaliyet sınai üretimin yanı sıra hizmetler sektörünü de içermektedir. Örnek vermek gerekirse, bir sınai işletme veya sektör için enerji fiyatında sağlanacak indirim bu Yasa kapsamında bir devlet yardımı olarak değerlendirilecek midir? Veya bir holding şirketi bünyesinde hizmetler sektöründe yer alan bir firma Yasa ile yasaklanan kamu teşviğinden yararlanabilecekken, aynı çatı altında bulunan bir sınai işletme bundan yararlanamayacak ama holding bilançosunda kamu teşviğinin sağlamış olduğu olumlu etki nedeniyle sınai işletme de dolaylı olarak bu yardımdan yararlanmış olacaktır. Bu tip örnekler artırılabilir. Sonuç olarak Yasa kapsamında sanayi sektörü ile hizmetler sektörü arasında bir ayrıma gidilmesinin gerek teorik gerek pratik düzeyde birçok güçlük yaratacağı düşünülmektedir.

Yukarıda bahsedilen konuların yanı sıra yardım türlerinin çok iyi sınıflandırılması gerekmektedir. Bu sınıflandırma yapılırken, Türkiye'nin belirli sektör ve ürünlere ilişkin mevcut politika hedefleri ve sanayi politikaları gözetilmelidir (tarım, hayvancılık, balıkçılık kapsamından çıkarılmalıdır). Kanunu tamamlayıcı nitelikte olan yasal düzenlemeler (rehber, çerçeve uygulama yönetmelikleri vb.) yayınlanmalı ve bu hususlar ayrıntısıyla düzenlenmelidir. Diğer bir ifadeyle, "Kanunun Uygulanmayacağı Sektörler" konusunda yasal düzenleme hazırlanmalı ve bu düzenleme içerisinde "Kriz Zamanlarında Uygulanacak Prosedür" konularını kapsayan bir düzenleme de yer almalıdır. Şu an Avrupa Birliği'nde, görüşe açılmış olan bu yönde bir düzenleme tasarısı mevcut olup, bu tip bir düzenlemenin Türkiye ekonomik şartlarına uyarlanarak kullanılması sağlanmalıdır.

Tanımlar MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında; a) Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık, b) Devlet yardımı: Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticareti etkilediği ölçüde doğrudan kamu tarafından veya kamu kaynakları aracılığıyla herhangi bir şekilde sağlanan, belirli teşebbüslere veya belirli ürünlerin üretimine ayrıcalık tanıyarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan ve yararlanana mali fayda sağlayan her türlü tedbiri, ...	Tanımlar MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında; a) Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık, b) Devlet yardımı: ~~Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticareti etkilediği ölçüde~~ Doğrudan kamu tarafından veya kamu kaynakları aracılığıyla herhangi bir şekilde sağlanan, belirli teşebbüslere veya belirli ürünlerin üretimine ayrıcalık tanıyarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan ve yararlanana mali fayda sağlayan her türlü tedbiri, ...
--	---

Gerekçe: Madde 2 çerçevesinde kanun kapsamına sadece Türkiye ile AB arasındaki ticareti etkileyen devlet yardımları alınmaktadır. Buna göre; Türkiye içerisindeki ticaret üzerinde etki yaratan devlet yardımları bu kapsam dışına çıkarılmaktadır. AB'ye yapılan referansın kaldırılarak Kanunun kapsamının tüm devlet yardımlarını içerecek şekilde değiştirilmesi uygun olacaktır.

Uygun devlet yardımı MADDE 3-... (2) Aşağıda sayılan devlet yardımları, bu Kanun kapsamında uygun görülebilir devlet yardımları olup bunların kapsam ve kuralları Kurul tarafından belirlenir: a) Avrupa Topluluğu seviyesine göre yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi desteklemek amacıyla verilen yardımlar.	Uygun devlet yardımı MADDE 3-... (2) Aşağıda sayılan devlet yardımları, bu Kanun kapsamında uygun görülebilir devlet yardımları olup bunların kapsam ve kuralları Kurul tarafından belirlenir: a) ~~Avrupa Topluluğu seviyesine göre~~ Yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi desteklemek amacıyla verilen yardımlar.
--	---

<p>b) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan yardımlar.</p> <p>c) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaret koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli bölgelerin gelişimini desteklemeye yönelik yardımlar.</p> <p>ç) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına yönelik yardımlar.</p> <p>d) Türkiye ve Avrupa Topluluklarının ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini desteklemeye yönelik yardımlar.</p> <p>e) Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik yardımlar.</p> <p>f) Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyinin belirleyeceği diğer yardımlar.</p> <p>...</p>	<p>b) Türkiye ile Avrupa <u>Birliği Toplulukları</u> arasındaki yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan yardımlar.</p> <p>c) ~~Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaret koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla,~~ Belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli bölgelerin gelişimini desteklemeye yönelik yardımlar.</p> <p>ç) ~~Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters düşecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla,~~ Kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına yönelik yardımlar.</p> <p>d) Türkiye ve Avrupa <u>Birliği'nin Topluluklarının</u> ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini desteklemeye yönelik yardımlar.</p> <p>e) Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik yardımlar.</p> <p>f) ~~Türkiye-Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyinin belirleyeceği diğer yardımlar.~~</p> <p>...</p>
---	--

Gerekçe: Madde 3 (2) b ve d bentleri dışında kullanılan “Avrupa Topluluğu” ifadelerinin kaldırılması yerinde olacaktır. Ayrıca, Türkiye-AB Ortaklık Konseyini dolaylı olarak yasama organı konumuna getiren Madde 3 (2) f maddesinin metinden çıkarılması gerekmektedir.

<p>Kurul</p> <p>MADDE 4- (1) Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen görevleri yürütmek üzere Devlet Yardımlarını İzleme ve Denetleme Kurulu kurulmuştur.</p> <p>...</p>

Gerekçe: Devlet yardımlarını izleme ve denetleme görevi yeni kurulacak bir kurula verilmektedir. Bu düzenleme çerçevesinde devlet, hem yardımı veren hem de yardımı denetleyen konumuna gelmekte ve uyumlaşma hedeflenen AB rekabet hukukunun temel prensibi olan “özerklik” ortadan kaldırılmaktadır.

Piyasadaki rekabet koşulları ile ilgili olarak uygulamada ikilem yaratılmaması için devlet yardımlarının izlenmesi ve denetlenmesi görevinin, rekabet ve devlet yardımlarının birbirinden ayrılmaz kavramlar olduğu da dikkate alınarak Rekabet Kurumu Başkanlığı'na verilmesi ve Tasarının ilgili

maddelerinin bu yönde düzeltilmesi yerinde olacaktır. Aksi halde, bu konuda yetkili olacak ve nihai kararı verme yetkisine sahip olacak Kurul'un oluşturulması ve üyelerinin eğitilmesi gibi uzun bir sürece gerilecektir.

Nitekim, AB'deki örnekler incelendiğinde bu görevin bu konuda uzmanlığa sahip olan Rekabet otoritelerine verildiği, mehzaz mevzuat olan AB Mevzuatında da konunun aynı şekilde ele alındığı görülmektedir. AT Anlaşması'nın 88.Maddesine göre, devlet yardımlarını izleme görevi, rekabet hukuku incelemelerini de yapan AB Komisyonu'na verilmiştir.

Kurulun görev ve yetkileri MADDE 5- (1) Kurul aşağıdaki görevleri yürütür: a) Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak devlet yardımlarının ilke ve prensiplerini belirlemek ve ilgili mevzuatı hazırlamak. b) Devlet yardımlarının uygunluğunu incelemek, izlemek ve denetlemek. c) Uygulama sonuçlarını yardımı verenlerden temin ederek Avrupa Komisyonuna ve ilgili mercilere gerekli bildirimleri yapmak. ...	Kurulun görev ve yetkileri MADDE 5- (1) Kurul aşağıdaki görevleri yürütür: a) ~~Türkiye ile Avrupa Toplulukları arasındaki antlaşmalara uygun olarak~~ Devlet yardımlarının ilke ve prensiplerini belirlemek ve ilgili mevzuatı hazırlamak. b) Devlet yardımlarının uygunluğunu incelemek, izlemek ve denetlemek. c) Uygulama sonuçlarını yardımı verenlerden temin ederek Avrupa Komisyonuna ve ilgili mercilere gerekli bildirimleri yapmak. <u>d) Bakanlıkların, Bakanlar Kurulunun talebi veya TBMM'nin ilgili Komisyonu'nun talebi üzerine, gündemdeki bir yasa tasarısının Devlet Yardımları Kanunu açısından değerlendirmesini hazırlayıp görüş bildirmek.</u> ...
---	--

Gerekçe: Kurula, yasama sürecinde istişari bir rol verilerek, TBMM'ye sevk edilen muhtelif yasaların bu Kanun ile uyumlu olup olmadığına dair yasama süreci tekemmül etmeden Kurulun görüş vermesine olanak sağlanmalıdır. Aksi takdirde TBMM tarafından onaylanacak bir yasa kapsamında verilecek yardım programlarına karşı Kurulun itiraz edebilmesine Anayasal düzenimiz bakımından imkan yoktur. Nitekim bu nedenle AB'de devlet yardımlarının denetimi uluslararası bir düzende yapılmaktadır. Komisyon, ulusal parlamentolar tarafından kabul edilen yasaları AB kurallarına aykırı bulabilmekte ve söz konusu yasaların yürürlükten kaldırılmasını talep edebilmektedir. Oysaki işbu Yasa, Kurula idari kararlara itiraz edebilmesine olanak sağlarken, yasal düzeyde bir denetim yetkisi vermemekte, verememektedir. Bu nitelikteki ihtilafların ortaya çıkmadan önlenbilmesinin yolu da Kurula yasama sürecinde istişari bir rol verilmesinden geçmektedir.

Devlet yardımlarına ilişkin bildirim ve inceleme MADDE 7- (1) Yardımı veren, devlet yardımına ilişkin olarak	Devlet yardımlarına ilişkin bildirim ve inceleme MADDE 7- ...
---	--

<p>hazırlanan mevzuat taslaklarını öncelikle Kurula bildirerek uygun görüşünü almakla yükümlüdür. Kurul tarafından uygun bulunmayan mevzuat taslakları yürürlüğe konulamaz.</p> <p>(2) Bildirim alındıktan sonra Kurul tarafından ilk değerlendirme başlatılır. İlk değerlendirme için ilave bilgi ve belgelere ihtiyaç duyulması halinde, bu bilgi ve belgeler yardımı verenden istenilir. Kurul tarafından istenilen bilgi ve belgeler tamamlanmadan bildirim değerlendirmeye alınmaz.</p> <p>...</p> <p>(7) Bu madde kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin süreler yönetmelikle belirlenir.</p>	<p>(3) <u>Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzel kişiler şikâyetle bulunabilir. Kurul, Kanuna aykırı olduğu iddia edilen bir yardımla ilgili olarak ihbar, şikâyet veya başka şekilde bilgi sahibi olması halinde yardım verenden bilgi isteyebilir ve gerekli gördüğü takdirde ön inceleme başlatabilir.</u></p> <p>...</p> <p>(8) Bu madde kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin süreler yönetmelikle belirlenir.</p>
---	---

Gerekçe: Yasada, yasaya aykırı olarak alınan bir devlet yardımının şikâyet yöntemi yer almamaktadır. Bu yardımdan zarar gören ekonomik aktörlerin bu yardımı şikâyet edebilmeleri gerekmektedir. İncelemenin yalnızca Kurula yapılan bildirimler ve/veya Kurulun teşhis ettiği yardımlara yönelik olarak yapılması, rejimin etkinliğini olumsuz etkileyecektir. Madde 7 kapsamında üçüncü taraflara yönelik bir şikâyet müessesesinin öngörülmesi elzemdir.

Madde 7 çerçevesinde Kurulun yapılan bildirimleri cevaplaması ve incelemenin sonuçlandırılması konularının kesin ve mümkün olduğu kadar kısa sürelerle bağlanması büyük önem taşımaktadır. Yönetmelikle yapılacağı bildirilen düzenlemelerde bu sürelerin uzun tutulması devlet yardımları ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek uzun süreli belirsizliklerin doğmasına sebep olabilecektir.

Kanuna aykırı yardım ve yardımın geri alınması

MADDE 10- (1) Kurul, kanuna aykırı olduğundan şüphelenilen bir devlet yardımıyla ilgili olarak, yardımı verene de bilgi vererek 7 nci madde kapsamında inceleme başlatabilir. Yardımı veren gerekli bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurul; inceleme başlatılması kararı ile birlikte, nihai bir karar alıncaya kadar kanuna aykırı olduğundan şüphelenilen yardımın

durdurulmasına da karar verebilir. Kurul tarafından, kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen yardımın durdurulması kararının yardımı verene bildirilmesini müteakip, yardımı veren konuyla ilgili işlemleri durdurmak zorundadır.

...

Gerekçe: Kurul tarafından alınan bir yardım kararının daha sonra uygun devlet yardımı olmadığı belirlenirse, yardımdan faydalanan teşebbüsün belirli bir süre içerisinde, söz konusu yardımı iade etmesi gerekmektedir. Bu belirli süre içerisinde, söz konusu haksız yardım faiziyle beraber iade edilmediği takdirde, diğer etkilenen teşebbüs(ler) bu konuda tazminat davası açabilmelidir. Bu dava idarenin hareketsizliğine karşı açılacak idari bir dava niteliğinde olmalı, ulusal mevzuat buna uygun hale getirilmelidir.

Madde 10 (2) kapsamında, Kanuna aykırı olduğundan şüphe edilen yardımın durdurulması prosedürünün belirli şartlara bağlanması gerekmektedir. Aksi halde inceleme sonucunda kanuna aykırı olmadığı kanıtlanan yardımlardan yararlanan firmaların mağdur duruma düşmelerinin önüne geçilmesi zorlaşacaktır.

Yapılan devlet yardımının, uygun devlet yardımı olmadığı sonucuna varılırsa, o zamana kadar gerçekleştirilen fiillerin hukuki durumları açıklığa kavuşturulmalıdır. Devlet yardımına hak kazanan teşebbüs, bunun sonucunda üçüncü taraflarla akit yapma, mal alımı satımı gibi hukuki sonuç doğuracak eylemler içerisine girecektir. Bu durumda üçüncü kişiler için sonuç doğuracak eylemlerin hukuki statüsü Kanun çerçevesinde belirlenmelidir.

Yönetmeliklerin yürürlüğe konulması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Devlet yardımlarının bildirimi, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler Kurulun teşkilini müteakip en geç dokuz ay içerisinde yürürlüğe konulur.

Gerekçe: Kanunun tamamlayıcısı rolündeki tüzük, yönetmelik ve rehberlerin, Kanunun uygulama açısından tek başına yeterli nitelikte olmaması sebebiyle Kanunun yayımı itibariyle yürürlüğe girmesi önem arz etmektedir.